

HENDRIK BRUNO (DEN HAAG)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (IN 'T LEGER | [OEFFELT])
24 JULI 1641
2794

Naar aanleiding van Huygens' aansporing aan Golius, gegeven via Bruno, om te reageren op zijn *Orgelgebruyck*.

Samenvatting: Bruno bericht Huygens over de omstandigheden die Golius tot dan toe verhinderd hadden zijn mening over het *Orgelgebruyck* te geven.

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief (dubbelvel, 20x31cm, ab | d; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 3, nr. 2794, p. 205: samenvatting.

Namen: Alexander de Grote; Jacob Golius; Christiaan Huygens; Constantijn Huygens jr.; Lodewijk Huygens; Godefridus Wendelinus.

Plaatsen: Dordrecht.

Titels: *Orgelgebruyck*.

Transcriptie

Mijnheer

Mijnheer van Zuilichem, etc.,

in 't leeger.

Perillustri viro ac Domino meo

Domino Constantino Hugenio, Zulichemi Domino, etc., salutem plurimam dicit.

Desiderium, vir per-illustris, amplissime domine, tuum Goliani responsi, neque hujus negligentia suspensum usque huc habitum est, neque, me Dius fidius, meâ. Non hac quidem sanè; cum binas jam ad eum litteras, alias ipsâ quâ excepit me primum mandatum tuum, horâ, alias ad diem nunc tertium, dederim. Non cadat unquam in me tantum scelus ut non manibus pedibusque servire coner usque tibi noctes ac dies tum fidelissimè, tum ocyssimè, et ut agebat Macedo Magnus : O*χ< •<" \$" 88` : , <@H: sed nec ullâ optimi illius virorum; coram quippe præsenti præsens hodie (nam excurri de præcepto vestro ad eum, quid in morâ rebus hâctenus fuerit cogniturus) vix jam reducem Amstelodamo se diutiusculè ibi præter opinionem calculumque positum antè, tum litterariâ glebâ (in Samaritanis fuerat) tum non numini in familiari re momenti negotiis aliquot istic hiis retentum affirmabat; distulisse adeo officium, quod et ipse differretur neque poscere tantam atque nunc didicit, festinationem opinabatur; accepisse meas verò secundas simul, simul in procinctu fuisse, et Amplitudinæ Tuæ, et Domino Wendelino satisfaciundi. Ecce autem jam hoc acturientem de obitu, sive patruï sive avunculi (vernaculam enim linguam loquebatur) uxoris, tristissimo atque acerbissimo (ita ajebat) nuncio perculsum Durdrechtum evocari quo prodeat in funus, ac supremo illo erga defunctum honore defungatur, tum autem etiam, credo, hæreditatem cernat, de qua, nisi illa sit Domini, præclara sæpè certamina cernuntur. | b | Quicquid erit tamen denique, responsum vel in crastinam adornaturum vesperam, si potis ullus erit, vel Durdrechtum certè omnino confestim atque quid datur ocî. Ego hæc in antecessum duntaxat ac arce prodromi depropero, ut factique infectique hîc Amplitudini Tuæ constaret ratio, ac vel incuriæ, vel oblivionis, vel incogitantia, vel quocunque demum nomine hoc tale exprimi fas foret, peccati, purgaremur et ille paratissimus, et ego

per-illustris vir ac domine,

Virtuti Amplitudinique Tuæ dicatissimus obstrictissimus servus
Henricus Bruno.

Hagæ-Comitis, IX Kalendas Augustas, MDCXLI.

Studia quod attinet, si rectè illa atque ordine, nec segniter progredi dixero, nihil apportem novi. Si, quæ nunc ea sint, quove usque promotæ, narrare instituum (quasi ocium unquam tibi tantum superet auscultandi, et parum turbetur alias aut eripiatur quantulumcunque, nec in tantâ cottidie III virorum tuorum Reipublicæ Litterariæ B, D\ J@bJT< scriptionis diligentia satis intelligas), nihil nimis, ut existumo, grati, nisi fortè ita cum horulis tuis transegisti, ut quater eadem ferè legeres. Quod si est, Bruno se quoque principibus permixtum agnoscat Achivis, quorum erit hoc virtutis opus. Nunc vale, per-illustris Domine; Dominus te servet.

Vertaling

Aan de heer van Zuilichem, enz.,

in het leger.

Edele heer,

Dat het antwoord van [de heer Jacob] Golius dat u wenst tot nu toe is uitgebleven, edele heer, is noch het gevolg van onachtzaamheid zijnerzijds, noch, zo helpe mij God, mijnerzijds. Dat laatste bepaald niet, want ik heb hem al tweemaal geschreven, de eerste keer op dezelfde dag dat u mij daartoe voor het eerst opdracht gaf en de tweede keer drie dagen geleden. Nooit zou het bij mij opkomen om u niet, met handen en voeten, dag en nacht te dienen, zo trouw en zo snel als mogelijk, zoals ook de grote ¹Macedoniër handelde volgens ²laten we niet uitstellen,³ maar niet aldus wat betreft die goede ²man: bij hem aanwezig vandaag (want ik ben in uw opdracht naar hem toegegaan om te weten wat de oorzaak van het uitstel was geweest) verzekerde hij mij dat hij net uit Amsterdam was teruggekeerd waar hij langer dan volgens plan was gebleven, zowel in de literaire wereld (hij was bij de Samaritanen geweest) als door onvoorziene gewichtige familieomstandigheden; dat hij die dienst aan u had uitgesteld omdat hij meende dat die kon worden uitgesteld en niet dacht dat er zoveel haast was vereist als hij nu vernam; dat hij mijn tweede brief had ontvangen op het moment dat hij gereed stond om u en de heer [Godefridus] Wendelinus tevreden te stellen. Maar ziedaar, nu hij besognes heeft in verband met het overlijden van een ³oom (van vaders- of moederszijde; hij sprak in het Nederlands) van zijn vrouw, hem meegedeeld door een droevige en scherpe (zo zei hij het) bode, naar Dordrecht wordt geroepen en daar de begrafenis bijwoont en de laatste eer jegens de overledene tot het einde vervult en zich dan, geloof ik, ook nog met de nalatenschap moet bezighouden, waarover, tenzij die van de Here is, altijd strijd is. Welk antwoord er ook zal zijn, het zal opgesteld zijn op een avond die ochtend is geworden, als dat mogelijk is, ofwel te Dordrecht, waar alles ijlings en snel moet gebeuren. Ik haast mij dit vooruit althans en als voorloper mee te delen zodat u de achtergrond van het gedane en nog-niet-gedane kent, en wij ons vrijwaren van de verdenking van nalatigheid, vergeetachtigheid, onnadenkendheid of door welke naam zoiets wordt weergegeven, en van tekortschieten, en hij u terstond bereid is, en ik,

edele heer,

uw toegewijde dienaar
Hendrik Bruno.

¹. Alexander de Grote.

². Golius.

³ Het Latijn kent aparte woorden voor ooms van vaders- en moederszijde.

Den Haag, 24 juli 1641.

Wat de studies [van uw zoons] aangaat, als ik u gezegd zal hebben dat deze volgens plan en zonder vertraging verlopen, dan zeg ik niets nieuws. Als ik ertoe zou overgaan u te vertellen hoe de stand nu is en hoever ze zijn gevorderd (alsof u ooit nog tijd zou hebben om te luisteren, en verder maar weinig wordt lastig gevallen en bij uitzondering wordt weggeroepen, en al niet voldoende verneemt door de dagelijkse inspanning van het schrijven ¹over allerlei zaken¹ in de Republiek der Letteren door uw drie ⁴voormannen), dan is niets, denk ik, teveel van het goede, behalve misschien dat u nu zoveel van uw uren hebt verbruikt, dat u viermaal bijna hetzelfde hebt gelezen. Als dat zo is, zal Bruno erkennen dat ook hij betrokken is in de strijd met de Griekse voormannen, van wie dit een werk van deugd zal zijn. Vaarwel edele heer, en moge God u toegedaan zijn.

⁴ Huygens' zoons Constantijn jr., Christiaan en Lodewijk.